

Asia: VN/32974/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Lausunnonantajan lausunto

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistus tarpeellinen?

Uudistus on tarpeellinen.

Seinäjoen kaupunki yhtyy Etelä-Pohjanmaan sivistysjohdon antamaan lausuntoon perusopetuslain muuttamista koskevassa lausuntopyyntöasiassa. Tämän lisäksi Seinäjoen kaupunki pyytää lainsäätäjää kiinnittämään huomiota alla oleviin asioihin lakia säätäessään.

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuelle määritelty kokonaisrakenne tarkoituksenmukainen?

Selkeämpää olisi, jos ennakoiva tuki olisi edelleen yleinen tuki ja oppilaskohtainen tuki erityinen tuki.

Onko ennakoivia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Ennakoivissa tai oppilaskohtaisissa tukitoimissa laaja-alaisen erityisopettajan antaman pienryhmäopetuksen koon määrittämättä jättäminen sisältää riskin, että erityisopettajan antamaan ennakoivaa pienryhmäopetusta käytetään tosiasiallisesti luokkamuotoisen erityisopetuksen korvaajana.

Onko oppilaskohtaisia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Oppilaskohtaisia tukitoimia saavien oppilaiden määrän rajaaminen viiteen yleisopetuksessa lisää painetta kasvattaa pienryhmän kokoa osa-aikaisessa erityisopetuksessa. Selkeintä olisi, ettei oppilaskohtaisia tukitoimia saavien määrää rajata yleisopetuksessa, jollei myös osa-aikaiseen pienryhmäopetukseen laiteta rajaa. Jos oppilaan oppimäärän rajaaminen voidaan tehdä vain sellaisen oppilaan kohdalla, joka saa oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan antamana erityisluokalla, on kelpoisuuksien ja opetuksen käytännön järjestämisen näkökulmasta ongelmallinen. Myös käsite pienryhmä on kaipaava täsmenämistä. Käytännössä ongelmaksi tulee myös arviointi. Jos rajattua oppimäärää opiskelevan oppilaan ko. aineen opetus annetaan vain laaja-alaisen erityisopettajan pienryhmässä, miten ja kuka arvioi oppilaan oppiaineen?

Onko tuen asiakirjoja ja hallintopäätöstä koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Perusopetuslain 18 § muuttuu uudessa lakiesityksessä. Olisi tärkeää selventää, mitä kaikkea voidaan tehdä oppilaskohtaisten tukitoimien päätöksen puitteissa ja päätetäänkö ko. oppilaiden osalta kaikki asiat samassa hallintopäätöksessä. Erillinen hallintopäätös erityistä opetusjärjestelyistä on tällä hetkellä joustava tapa reagoida oppilaiden akuutteihin tilanteisiin. POL 18 §:n nojalla tehdään usein koulupäivän tai -viikon lyhentämistä koskevia päätöksiä mm. oppilaan psyykkisen kunnon vuoksi. Pykälää käytetään varsin kirjavasti koulujen arjessa, mutta se on erityistapauksissa myös erittäin tarpeellinen ja joustava ratkaisu koulunkäynnin jatkuvuuden kannalta ja sen turvaamiseksi. Mikäli oppilaalle tehdään hallintopäätös oppilaskohtaisista tukitoimista siten, että hän saa laaja-alaisen erityisopettajan säännöllistä pienryhmäopetusta, mutta opiskelee pääasiallisesti yleisopetuksessa > lasketaanko hänet yhtenä siihen viiden oppilaan ryhmään, joita voi olla yhtä aikaa yleisopetuksen ryhmässä? Tätä täytyisi avata lakiluonnoksessa tarkemmin.

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Tulisi määritellä, kuka on kelpoinen opettamaan oppilaskohtaisia tukitoimia saavaa oppilasta ja miten arvioidaan rajoitetun oppimäärän mukaan opiskelevaa oppilasta, jos opetus järjestetään pääosin yleisopetuksessa.

Onko teillä parannusehdotuksia esitysluonnokseen?

Lakiesityksessä kaavaillaan laaja-alaisen erityisopettajan tehtäväksi pienryhmäopetuksen lisäksi sisäistä konsultointia. Muutosehdotukset vaikuttavat merkittävästi laaja-alaisen erityisopettajan työnkuvaan, joka on viime vuosina muutoinkin muuttunut huomattavasti laajemmaksi kuin aiemmin. Tällöin tulisi myös arvioida laaja-alaisen erityisopettajan nimikettä ja opetusvelvollisuutta tarkemmin osana lakimuutosta.

Opetussuunnitelman perusteet annetaan alkuvuodesta 2025 ja valmistellaan mahdollisimman yksiselitteiseksi siten, että paikallisen opetussuunnitelmatyön määrä ei ole kohtuuttoman suuri. Opetuksen järjestäjät päivittävät kansallisten linjausten pohjalta paikalliset opetussuunnitelmat 1.8.2025 mennessä > Tämä on tiukka aikataulu, kun otetaan huomioon, että tuen päätökset uusine lomakkeistoineen tulee tarkistaa

Järvi Ville

Seinäjoen kaupunki - Opetustoimenjohtaja / Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan opetuspalvelut